

N.B. Da "general-rapport" prosim pošlali vsem, ki se zanimajo za moje delovalije doma, in n.p. g. Garrelli ju, Murnikov, Valenta, Forster in dr. v Milanu 1/7 1879. Josip Nollie

L'acteur slovène **Josip Nollie** (1841—1902) qui fut aussi chanteur d'opéra, metteur en scène, organisateur, auteur de pièces de théâtre, traducteur et publiciste débute sur la scène du théâtre Drama de Ljubljana, puis chanta dans toutes les grandes maisons d'opéra de Madrid et Barcelone jusqu'à Moscou et Odessa. Sa collection de photos de théâtre qui se trouve au Musée du théâtre contient les exemplaires slovènes les plus anciens (datant de 1870 environ). Le rapport qu'il envoya d'Italie à l'Association dramatique, après ses succès à Milan en 1879, et qui contient des extraits de critique sous le titre plein de verve »Le rapport-général« appartiennent aux rares et importants documents sur le théâtre slovène de ce temps.

Poročilo o delu Slovenskega gledališkega muzeja v letu 1963

Neprimerni prostori, skromna finančna sredstva, pomanjkanje strokovnih sodelavcev, velik dotok gradiva, dolgotrajna bolezen in smrt prvega ravnatelja Janka Travna — vse to je povzročilo, da je bil Slovenski gledališki muzej, nekdaj že lepo urejen, ob začetku novega dela v septembru 1962 komaj še dostopno skladische dragočenega, v desetletju skrbno zbranega, vendar docela neurejenega gradiva. Zato so morali biti prvi meseci novega dela namenjeni dobesedno samo pospravljanju, skoraj vse leto 1963 pa pregledovanju in sortiranju gradiva, to se pravi, pripravi tega gradiva za bodočo znanstveno obdelavo in za razstave, tako za stalno muzejsko zbirko v novih prostorih kakor za občasne prireditve doma in na tujem.

Tako smo v tem letu predvsem:

pregledali in napravili dostopno knjižnico, ki ima in naj bi imela izrazito težišče v slovenski teatraliji (strokovne knjige, periodika in dramska besedila, tako tiskana kakor rokopisna), poskrbeli za kompletacije, nabavo novih del in zaščito obstoječih fondov;

sortirali arhivsko gradivo in še posebej poskrbeli za dragocene korespondence, ki jih že hrani ustanova, kakor tudi za tiste, ki naj bi jih v bližnji prihodnosti prevzela ali vsaj evidentirala;

pregledali obsežno zbirko gledaliških letakov in uredili predvsem starejše fonde ter poskrbeli za konservacijo in fotokopije, zlasti pri tistem obdobju, ko še ni bilo gledaliških listov;

uredili bogato zbirko gledaliških fotografij, predvsem portretno serijo in serijo fotografske dokumentacije predstav v vseh slovenskih gledališčih, sortirali pa ostale zvrsti (skupinske fotografije, amatersko gledališče, lutke, slovenski film, gledališke stavbe, fotokopije gledaliških dokumentov itd.);

delno pregledali filme, fotografske plošče in klišeje, jih zaščitili in, kolikor so dopuščala finančna sredstva, kopirali;

urejali vzporedno s fototeko ostale zbirke naše ikonoteke (scenske in kostumske osnutke, risbe in druga umetniška dela, načrte itd.);

uvajali nove, sodobnejše metode v delo gledališkega muzeja, predvsem z ute-meljivijo nove zbirke, fonoteke; snemali smo na magnetofonske trakove žive pred-

stave v slovenskih gledališčih, presneli del gledališkega arhiva RTV in tudi nekatere dokumente (razgovore itd.) v samem muzeju; prvi rezultat tega dela je bil Prvi intimni večer SGM v maju 1963, večer srečanj z glasovi igralcev, ki so se že poslovili;

začeli smo s sistematičnim urejanjem gledališke dokumentacije, t. j. vsega, kar je bilo o slovenskem gledališču in filmu napisanega v letu 1963, kasneje pa bomo vsaj kronološko uredili tako gradivo tudi za nekaj let nazaj;

sodelovali smo s slovenskim gradivom na raznih razstavah, predvsem na Krleževi (lani) in Nušičevi (v pripravi), sistematično pa smo že tudi pripravljali gradivo za veliko razstavo Shakespeare pri Slovencih, ki jo bo priredila naša ustanova v aprilu 1964 v Mestni galeriji, pa tudi za razstavo Shakespeare na jugoslovenskih odrih in, končno, tudi za mednarodno Shakespearovo razstavo;

dogovarjali smo se o prevzemu za nas dragocenega gradiva iz drugih ustanov in o prevzemu ali *odkupu zapuščin*; doslej so bili delno realizirani dogovori o prevzemu fotografij in dramskih besedil iz Mestnega gledališča ljubljanskega, o prevzemu scenskih in kostumskih osnutkov iz delavnice SNG v Ljubljani, o prevzemu nekdanjega literarno-historičnega arhiva SNG, ki je bil še prej last Dramatičnega društva in ga od 1941. leta hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, o prevzemu dela arhiva Prešernovega gledališča v Kranju, o prevzemu ali odkupu dela zapuščine Janka Travna, Josipa Nollija in Milana Skrbinška itd.;

razmišljali smo o možnostih za stalne publikacije naše ustanove, namenjene objavljanju in komentiranju gledaliških dokumentov, predvsem tistih, ki jih hrani SGM — in prvi, za zdaj še skromen uspeh teh razmišljajanj je prav ta zvezek naših Dokumentov.

To delo je v letu 1963 opravljal petčlanski kolektiv Slovenskega gledališkega muzeja s tremi stalnimi in dvema honorarnima sodelavcema ob podpori in razumevanju uprave Slovenskega narodnega gledališča, katerega del je za zdaj naša ustanova, pa tudi ob podpori Sklada SRS za pospeševanje kulturnih dejavnosti, ki je omogočil zlasti konservacije, magnetofonska snemanja in odkupe zapuščin.

In leto 1964 in naslednja?

Poleg sistematičnega urejanja, kompletiranja in konserviranja naših zbirk ter poleg priprav za preselitev v nove obljudljene prostore, ki nam bodo dali pogoje za ureditev stalne muzejske zbirke in pogostejših občasnih razstav in drugih prireditev, nas čakajo v tem letu med drugim:

Shakespearova razstava ob 400-letnici dramatikovega rojstva, razstava, ki naj pokaže naša srečanja z njim;

delo na repertoarni bibliografiji kot temelju za vse nadaljnje raziskovalno delo;

evidenčiranje vsega gradiva, ki bi sodilo v našo ustanovo, pa ga hranijo drugod, eventualni prevzem tega gradiva ali vsaj izdelava mikrofilmov;

izdajanje publikacij v večjem obsegu, s študijami o razvoju slovenskega gledališča, dokumenti in gradivom.

Pogoj za vse to:

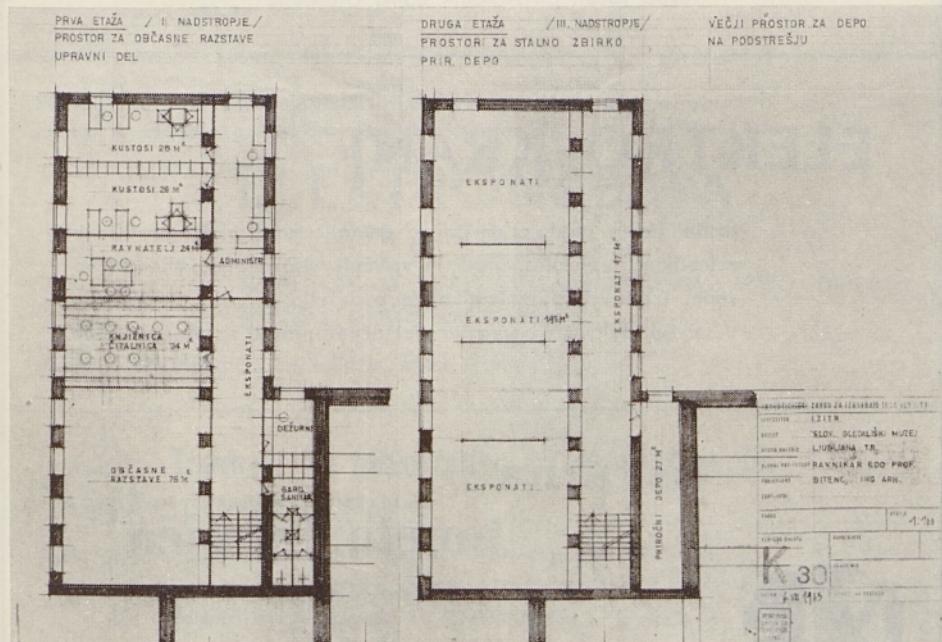
poleg uresničitve načrta za nove prostore in dokončne preselitve — tudi večji krog strokovnih sodelavcev in, v zvezi s tem in z vsem prejšnjim — tudi trdnejša materialna sredstva.

Les locaux inadéquats, les ressources financières insuffisantes, le manque de collaborateurs spécialisés, l'affluence de matériaux, la longue maladie et la mort du premier directeur Janko Traven — tout cela eut pour conséquence que le Musée du théâtre, fondé en 1952 et déjà bien arrangé, ne fut en septembre 1962 qu'un dépôt de matériaux précieux, soigneusement recueillis pendant cette dizaine d'années mais pas systématisés. C'est pourquoi les premiers mois furent consacrés exclusive-

ment au nettoyage et presque toute l'année 1963 au triage et à la classification des matériaux — c'est à dire à leur préparation pour une étude scientifique et pour les expositions: la collection permanente du musée dans les nouveaux locaux et les expositions temporaires dans notre pays et à l'étranger.

Cette année nous avons exécuté le travail suivant: Nous avons arrangé la bibliothèque avec une collection spéciale de textes dramatiques originaux, publiés et manuscrits; nous avons trié les matériaux d'archives et la correspondance; nous avons examiné les anciennes affiches de théâtre, avons pris les mesures nécessaires pour les compléter, les conserver et faire des photocopies; avons fondé une nouvelle collection, la phonothèque et avons enregistré sur bande de magnétophone des représentations de théâtre, les pièces provenant des archives de la radio, plusieurs interviews avec nos acteurs etc.; avons mis en ordre l'iconothèque, surtout la vaste collection des photos de théâtre; avons commencé à classifier les documents sur le théâtre; avons pris part aux expositions de théâtre en Yougoslavie et à l'étranger; avons commencé à préparer la grande exposition «Shakespeare et les Slovènes»; nous nous sommes chargés des matériaux appartenant aux institutions semblables ou provenant des legs d'hommes de théâtre ou bien les avons mis en évidence, avons abordé le travail de publication qui se fera permanent.

Notre plan pour l'avenir prévoit en plus de la systématisation, la classification, le complément et la conservation des collections toutes les préparations de déménagement, l'arrangement de la collection permanente du musée; de plus fréquentes expositions temporaires; l'exposition de Shakespeare en avril 1964 dans la Gallerie moderne de Ljubljana; un intensif travail sur la bibliographie du répertoire; la mise en évidence des matériaux appartenant aux institutions semblables, l'éventuelle prise de possession de ces matériaux ou au moins la réalisation de microfilms; des publications dans une plus large mesure.

Osnutek načrta za ureditev Slovenskega gledališkega muzeja v južnem traktu nekdanjega uršulinskega samostana (pripravil ga je Investicijski zavod za ureditev Trga revolucije v Ljubljani septembra 1963). Prva etaža je namenjena upravnim prostorom in občasnim razstavam, druga pa stalni zbirkam